

อิทธิพลของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร

ในอำเภอแสวงหา จังหวัดอ่างทอง

Influence of Factors Affecting Effectiveness of Increasing Agricultural Productivity

in Sawaeng-ha District, Angthong Province.

นายพงศกร พันธุ์เกตุ

บทคัดย่อ

การศึกษางานวิจัยเรื่อง อิทธิพลของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร ในอำเภอแสวงหา จังหวัดอ่างทอง มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรในอำเภอแสวงหา จังหวัดอ่างทอง 2. เพื่อศึกษาการบริหารจัดการการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรในอำเภอแสวงหา จังหวัดอ่างทอง 3. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรในอำเภอแสวงหา จังหวัดอ่างทอง ซึ่งการวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ใช้วิธีการศึกษาเชิงสำรวจ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ เกษตรกรที่อาศัยอยู่ในเขตอำเภอแสวงหา จังหวัดอ่างทอง จำนวน 369 คน ใช้สถิติเชิงพรรณนาในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และรายงานผลด้วยสถิติเชิงอนุมาน โดยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์โดยใช้สูตรของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation) และทดสอบสมมติฐาน โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยการบริหารจัดการในพื้นที่การเกษตรของอำเภอแสวงหา จังหวัดอ่างทอง ในภาพรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ดังนี้ ด้านการนำพาองค์การ ด้านการจัดคนเข้าทำงาน ด้านการควบคุมปฏิบัติงาน และด้านการวางแผนการปฏิบัติงานตามลำดับ 2) ปัจจัยการมีส่วนร่วมในพื้นที่การเกษตรของอำเภอแสวงหา จังหวัดอ่างทอง ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ดังนี้ ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล และด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน ตามลำดับ 3) ปัจจัยการบริหารจัดการ ด้านการวางแผน ด้านการจัดการองค์การ ด้านการนำพาองค์การ ด้านการควบคุม และปัจจัยการมีส่วนร่วม ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลในการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรในอำเภอแสวงหา จังหวัดอ่างทอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

คำสำคัญ : ปัจจัยการบริหารจัดการ / ปัจจัยการมีส่วนร่วม / ประสิทธิผล

ABSTRACT

Research studies on The influence of factors affecting the effectiveness of increasing productivity. The objectives were: 1. To study factors affecting the effectiveness of increasing agricultural productivity in Sawaeng-ha District, Ang Thong Province. 2. To study the management of agricultural productivity, increase in Sawaeng-ha District, Ang Thong Province. 3. To study the participation in agricultural productivity increase in Sawaeng-ha District, Ang Thong Province. Use exploratory study methods Using questionnaires as a tool to gather information The sample used in the study was 369 households living in Sawaeng-ha District, Ang Thong Province. Descriptive statistics are used to analyze data, including percentages, means, standard deviations, and report results with inferential statistics. Pearson Product Moment Correlation and test hypotheses using multiple regression analysis.

The results of the research showed that 1) management factors in the agricultural area of Sawaeng-ha District, Ang Thong Province, in the picture included a high level. When considered on a side-by-side basis in order of the most average side. As follows: Leading the organization, organizing people to work, controlling operations, and planning operations, respectively. 2) The factors of participation in the agricultural area Sawaeng-ha District, Ang Thong Province, are at a high level. When considered on a side-by-side basis in order of the most average side. Participation in benefits Participation in decision-making 3) Management factors: planning, organizational management, organizational leadership, control and participation factors: Participation in the assessment, Participation in decision making were statistically significant in relation to the effectiveness of increasing agricultural productivity in Purak District, Ang Thong Province, at 0.05.

Keywords: Management Factor / Engagement Factor / Effectiveness

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม ประชากรไทยส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม โดยมีจำนวนเกษตรกรไม่น้อยกว่า 11 ล้านคน จากสถิติของสำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2566 ดังนั้นการพัฒนาการเกษตรจึงเป็นการพัฒนาที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพราะจะส่งผลให้ประชากรส่วนใหญ่ของประเทศมีรายได้สูงขึ้น และมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

ในพื้นที่อำเภอแสวงหา จังหวัดอ่างทอง มีอาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพหลักของประชาชนในพื้นที่ โดยข้อมูลจากสำนักงานเกษตรอำเภอแสวงหาระบุไว้ในเดือนธันวาคมปี 2565 ว่ามีพื้นที่การเกษตร 82,283 ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ปลูกข้าว 67,705 ไร่ และที่เหลือเป็น พืชไร่ ไม้ผล พืชสวนครัวต่างๆ เป็นต้น และมีประชาชนที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมอยู่ 4,709 ครัวเรือน ในปีพ.ศ. 2565 พื้นที่จังหวัดอ่างทองได้ประสบปัญหาอุทกภัยในแทบจะทุกพื้นที่ โดยเฉพาะในเขตอำเภอแสวงหาที่พื้นที่เกษตรกรรมกว่าร้อยละ 80 ล้วนประสบภัยทั้งสิ้น ปัญหาส่วนใหญ่เกิดจากการขาดการบริหารจัดการน้ำที่ดี ส่งผลให้ไม่สามารถทำการเกษตรได้จึงเกิดปัญหาผลผลิตขาดตลาดและประชาชนขาดรายได้ตามมา

ดังนั้น ปัญหาผลผลิตขาดตลาดจึงเป็นปัญหาสำคัญของภาคการเกษตรในประเทศไทย เพราะถ้าภาคการเกษตรได้รับผลกระทบจะส่งผลถึงเศรษฐกิจหลักของไทยอีกด้วย เพราะฉะนั้นภาครัฐควรให้ความสำคัญกับการเพิ่มผลผลิตอย่างมีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงปัจจัยการบริหารจัดการ ได้แก่ การวางแผน การจัดคนเข้าทำงาน การนำพวงองค์กร การควบคุมการปฏิบัติงาน และการมีส่วนร่วมการมีส่วนร่วมของภาคเอกชน ได้แก่ การเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนและการวิจัย การผลิตและการจัดจำหน่าย การฝึกอบรม เป็นต้น

จากข้อมูลข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยเห็นถึงความสำคัญของการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ โดยทำการเริ่มศึกษาจากพื้นที่ อำเภอแสวงหา จังหวัดอ่างทอง ซึ่งเป็นที่ทำการเกษตรเป็นหลัก โดยเฉพาะ ข้าว ซึ่งมีปัจจัยที่ผู้วิจัยวิเคราะห์แล้วว่าเป็นปัจจัยหลักที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร ได้แก่ ปัจจัยการบริหารจัดการ และการมีส่วนร่วมของภาคเอกชน เพื่อนำผลการศึกษาไปประกอบแนวทางการตัดสินใจในการพัฒนาผลผลิตการเกษตรในพื้นที่อำเภอแสวงหา จังหวัดอ่างทองต่อไป

คำถามการวิจัย

1 ปัจจัยการบริหารจัดการส่งผลต่อประสิทธิภาพในการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรในอำเภอแสวงหา จังหวัดอ่างทอง หรือไม่ อย่างไร

2 การมีส่วนร่วมของประชาชนส่งผลต่อประสิทธิภาพในการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรในอำเภอแสวงหา จังหวัดอ่างทอง หรือไม่ อย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1 เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรในอำเภอแสวงหา จังหวัดอ่างทอง

2 เพื่อศึกษาการบริหารจัดการการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรในอำเภอแสวงหา จังหวัดอ่างทอง

3 เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรในอำเภอแสวงหา จังหวัดอ่างทอง

สมมติฐานการวิจัย

1 ปัจจัยการบริหารจัดการส่งผลต่อประสิทธิผลในการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรใน อำเภอแสวงหา จังหวัดอ่างทอง

2 การมีส่วนร่วมของประชาชนส่งผลต่อประสิทธิผลในการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรในอำเภอแสวงหา จังหวัดอ่างทอง

ทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

หลักการบริหาร POLC

1) การวางแผน (Planning)

องค์ประกอบของกระบวนการวางแผนขององค์การหนึ่ง ๆ ประกอบด้วย ภารกิจ จุดมุ่งหมาย และแผน โดยภารกิจเป็นข้อประกาศอย่างกว้าง ๆ เกี่ยวกับจุดมุ่งหมายหรือเหตุผลพื้นฐานในการดำรงอยู่ขององค์การ และขอบข่ายงานเฉพาะขององค์การที่ทำให้้องค์การแตกต่างจากองค์การอื่น สำหรับจุดมุ่งหมายเป็นเป้าหมายแห่งอนาคต ที่้องค์การต้องการให้บรรลุ และแผนหมายถึงวิถีทางที่จะก่อให้เกิดการกระทำ เพื่อบรรลุผลลัพธ์สุดท้ายที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับองค์การ การกำหนดแผน จะต้องมีความเป็นไปได้เป็นการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่มีระยะเวลาโดยจัดได้ 3 รูปแบบ คือ 1) เป้าหมายทางยุทธศาสตร์(Strategic Goals) เป็นการวางแผนระยะยาว ถ้าเป็นองค์กรขนาดใหญ่ ประมาณ 5-10 ปีถ้าเป็นองค์กรขนาดกลาง ประมาณ3-5 ปี 2) เป้าหมายทางยุทธวิธี(Tactical Goals) เป็นการวางแผนในระยะ1-3 ปี 3) เป้าหมายยุทธการ(Operational Goals) เป็นการวางแผนภายใน 1 ปี(วิชญ์ศุทธิ์ เมาระพงษ์, 2555 : 46)

2) การจัดการ (Organizing)

การจัดการองค์การเป็นหน้าที่ทางการบริหารที่สืบเนื่องจากการวางแผน คือ เมื่อองค์การจัดทำจุดหมายและแผนยุทธศาสตร์ แล้วผู้บริหารควรต้องออกแบบโครงสร้างองค์การเพื่อให้การบริหารงานบรรลุจุดมุ่งหมายขององค์การนั้น การออกแบบโครงสร้างองค์การเป็นกิจกรรมที่ควรได้รับการตรวจสอบอยู่เสมอ เนื่องจากเป็นปัจจัยที่จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงรูปแบบโครงสร้างองค์การเกิดขึ้นมากมาย

3) การนำ (Leading)

การนำเป็นสถานะที่ผู้นำใช้ความพยายามที่จะให้มีอิทธิพลต่อผู้อื่น เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุจุดมุ่งหมายขององค์การได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การที่จะเป็นผู้นำที่มีศักยภาพได้นั้นต้องมีความเข้าใจทฤษฎีการจูงใจ (Motivation) ภาวะผู้นำ (Leadership) การติดต่อสื่อสาร (Communication) และการบริหารกลุ่ม (Group) เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสม

4) การควบคุม (Controlling)

การควบคุมองค์การเป็นกระบวนการวางกฎระเบียบเพื่อให้การปฏิบัติงานขององค์การบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ มุ่งให้เกิดความมั่นใจว่าสมาชิกในองค์การได้ประพฤติปฏิบัติไปในทิศทางที่จะทำให้บรรลุตามมาตรฐานการทำงานที่กำหนดไว้ เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์จุดอ่อนและจุดแข็งขององค์การ การเสริมสร้างพฤติกรรมที่พึงประสงค์และลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของสมาชิกในองค์การ

ทฤษฎีการมีส่วนร่วม

John M. Cohen และ Norman T. Uphoff ได้เสนอขั้นตอนของการมีส่วนร่วม 4 ขั้นตอนคือ

1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision making)
2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ (Implementation)
3. การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ (Benefit)
4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation)

Uphoff ยังได้เสนอกรอบคิดเบื้องต้นในการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชนบทว่ามี 3 มิติและ 2 บริบท ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้ มิติ (Dimensions) มี 3 มิติคือ

1. มีส่วนร่วมอะไรบ้าง ซึ่งแบ่งเป็นการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ โดยทางใดทางหนึ่ง (เช่น สนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ การบริหารกิจกรรมหรือการประสานงาน) การมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์และการมีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงาน

2. มีส่วนร่วมกับใครบ้าง ได้แก่ มีส่วนร่วมกับชาวบ้าน ผู้นำชุมชน เจ้าหน้าที่ทางราชการ นักพัฒนาเอกชน ทั้งนี้ให้พิจารณาถึงคุณลักษณะของผู้เข้ามามีส่วนร่วมในเรื่องเพศสถานภาพครอบครัวอาชีพ และรายได้

3. มีส่วนร่วมอย่างไรบ้าง ได้แก่มีส่วนร่วมโดยสมัครใจหรือถูกบังคับ ลักษณะรูปแบบของการมีส่วนร่วมโดยผ่านองค์การประชาชนหรือโดยตรงขนาดของการมีส่วนร่วม ผลที่เกิดจากการมีส่วนร่วมนั้นเพิ่มพลังของประชาชน หรือเป็นแค่เพียงการติดต่อสัมพันธ์กับนักพัฒนาเท่านั้น

บริบท (Contexts) มี 2 บริบท คือ

1. ลักษณะของโครงการ โดยพิจารณาจากลักษณะของสิ่งนำเข้าว่ามีความซับซ้อนของเทคโนโลยีเพียงใด ลักษณะของประโยชน์ที่ได้รับ (ความเร็ว ช้ำที่ได้รับประโยชน์) และเงื่อนไขที่ต้องกำหนด เช่น การเข้าถึงการบริหารโครงการความยืดหยุ่นของโครงการ เป็นต้น

2. สภาพแวดล้อมของกิจกรรมตามโครงการ ได้แก่ ปัจจัยทางประวัติศาสตร์ ปัจจัยทางกายภาพและธรรมชาติ ปัจจัยทางสังคมและวัฒนธรรม ปัจจัยทางการเมือง เป็นต้น

จากการศึกษาสรุปได้ว่าการมีส่วนร่วมสามารถแบ่งขั้นตอนได้เป็น 4 ขั้นตอน คือการมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหาของประชาชน การมีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินกิจกรรม การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน การมีส่วนร่วมในการติดตาม และประเมินผลงาน

ทฤษฎีประสิทธิผล

แบบจำลองของGibson (1979 อ้างใน ยุทธนา ทาตายุ, 2543) ซึ่งเป็นแนวทางการประเมินประสิทธิผลขององค์กรในแนวทางกว้างเป็นที่ยอมรับทั้งในแง่วิชาการ และเมื่อนำไปปฏิบัติแนวทางในการประเมินประสิทธิผลขององค์กรของนักวิชาการข้างต้น ซึ่งพอจะสรุปได้ดังนี้ คือการประเมินประสิทธิผลขององค์กรจะต้องวิเคราะห์กระบวนการ ตั้งแต่การนำปัจจัยตัวป้อนมาจัดให้เป็นผลผลิต กลับสู่สภาพแวดล้อมในระยะเวลาหนึ่งด้วย โดยเครื่องบ่งชี้ที่จะประเมินประสิทธิผลองค์กร และมีมาตรการทดสอบความน่าจะเป็นที่องค์กรจะอยู่รอดหรือไม่ โดยแบ่งแยกตามระยะเวลาดังนี้

1. เครื่องบ่งชี้ในระยะสั้น (short run) พิจารณาจาก
 - 1.1 การผลิต (production)
 - 1.2 ประสิทธิภาพ (efficiency)
 - 1.3 ความพึงพอใจ (satisfaction)
2. เครื่องบ่งชี้ในระยะกลาง (intermediate) พิจารณาจาก
 - 2.1 ความสามารถในการปรับตัว (adaptiveness)
 - 2.2 การพัฒนา (development)
3. เครื่องบ่งชี้ในระยะยาว (long run) พิจารณาจาก
 - 3.1 ความอยู่รอดขององค์กร (survival)

โดยที่สามารถอธิบายได้ว่าองค์กรอาจจะถูกประเมินว่ามีประสิทธิผลในระยะสั้น กล่าวคือ การผลิตมีประสิทธิภาพและพนักงานมีความพึงพอใจในงาน แต่หากขาดการปรับตัวและการพัฒนาก็ถือว่าในระยะกลางองค์กรนี้ไม่มี หรืออาจจะกล่าวได้อีกว่าองค์กรอาจมีประสิทธิผลในระยะสั้นแต่มีโอกาสน้อยที่จะอยู่รอดเนื่องจากไม่ผ่านเกณฑ์ประเมินประสิทธิผลในระยะต่อมา

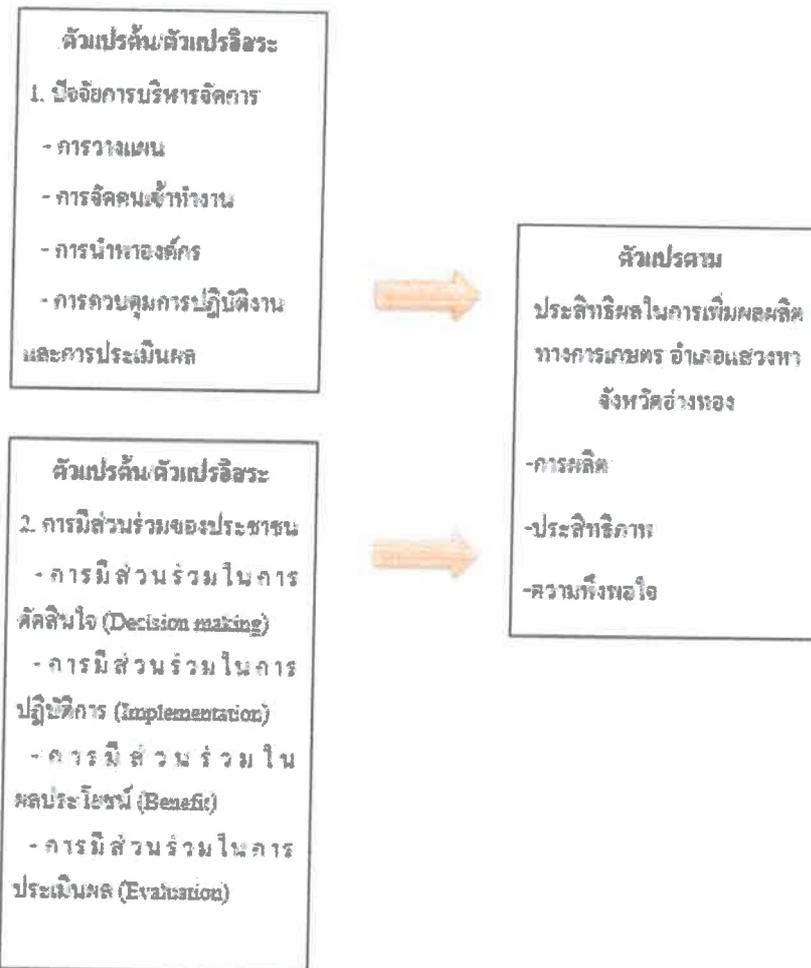
เกณฑ์การประเมินประสิทธิผลขององค์กรในระยะต่าง ๆ ข้างต้น Gibson(1979 อ้างในยุทธนา ทาตายุ, 2543: 9) ได้สรุปความหมายไว้ดังนี้

1. การผลิต (production) หมายถึง ความสามารถขององค์กรในการผลิต สามารถเพิ่มผลผลิตให้มีปริมาณและคุณภาพ ตามที่สภาพแวดล้อมต้องการความสามารถในการผลิตถือว่าเป็นตัวแปรสำคัญที่จะวัดประสิทธิผลในแง่การบรรลุเป้าหมายขององค์กร ทั้งนี้ การที่องค์กรจะมีความสามารถในการผลิตสูงได้ก็ขึ้นอยู่กับตัวแปรที่เกี่ยวกับกระบวนการภายใน และผลกระทบที่มีต่อสังคม ซึ่งเป็นสภาพแวดล้อมขององค์กร

2. ประสิทธิภาพ (efficiency) หมายถึง อัตราส่วนระหว่างค่าใช้จ่าย และผลประโยชน์ซึ่งเกิดขึ้นในการทำงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์การ โดยค่านึงว่าจำเป็นจะต้องใช้ปัจจัยหรือตัวป้อนต่าง ๆ เช่น วัตถุดิบ เงิน คน เทคโนโลยี จึงจะสามารถบรรลุเป้าหมาย หรือระดับของผลิตผลที่ต้องการได้ ประสิทธิภาพถือว่าเป็นส่วนประกอบที่สำคัญของประสิทธิผลขององค์การ โดยเฉพาะในสังคมปัจจุบัน ซึ่งคาดหวังให้องค์กรมีการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิผล โดยการผลิตสินค้าและบริการภายใต้เงื่อนไขของความจำกัดของทรัพยากร ดังนั้น การวัดประสิทธิผลจึงเป็นการวัดในแง่ของการบรรลุเป้าหมายภายใต้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัด แนวคิดทั้ง 2 มีความสัมพันธ์กัน แต่มีความแตกต่างกัน เช่น องค์การสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพบรรลุเป้าหมายที่ต้องการ โดยไม่มีประสิทธิภาพก็ได้กล่าวโดยสรุปได้ว่า ประสิทธิภาพขององค์การก็คือความมากน้อยของการที่องค์การสามารถบรรลุเป้าหมายได้โดยใช้ทรัพยากรที่น้อยที่สุด

3. ความพึงพอใจ หมายถึง การที่องค์การสามารถตอบสนองความต้องการของพนักงานได้มากน้อยเพียงใด ลักษณะของงานอาจเป็นเงื่อนไขที่จะช่วยจูงใจ และสร้างความพึงพอใจให้กับผู้ปฏิบัติงานให้สูงขึ้น โดยการตอบสนองความต้องการบางประการของผู้ปฏิบัติงานได้ โดยเฉพาะการได้รับมอบหมายงานที่มีความสำคัญ ให้ประสบการณ์ที่คุ้มค่า งานที่ผู้ปฏิบัติมีความเป็นอิสระสูงสามารถกำหนดระเบียบวิธีปฏิบัติได้ด้วยตนเอง ตลอดจนงานที่มีข้อมูลป้อนเกี่ยวกับความก้าวหน้าในผลสำเร็จของงาน หากผู้ปฏิบัติงานปฏิบัติงานได้สำเร็จ ลุล่วงไปได้ จะรู้สึกที่ตนเองประสบผลสำเร็จมีความภูมิใจ อันจะเป็นพื้นฐานที่จะตอบสนองความต้องการของผู้ปฏิบัติงานได้นอกจากลักษณะงานแล้ว ตัวแปรที่ใช้วัดความพึงพอใจจะรวมถึงทัศนคติของพนักงานในด้านต่างๆ เช่น ความรู้สึกเป็นทุกข์ความเฉื่อยชา และการเปลี่ยนแปลงงาน เป็นต้น การประเมินประสิทธิผลขององค์การ โดยพิจารณาความพึงพอใจของพนักงานนี้มีพื้นฐานจากแนวคิดที่ว่าองค์การเป็นระบบสังคม จึงจำเป็นต้องพิจารณาประโยชน์ของผู้มีส่วนร่วมในองค์การ เช่นเดียวกับประโยชน์ที่ลูกค้าขององค์การจะได้รับ

กรอบแนวคิดงานวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชาชนที่ประกอบอาชีพเกษตรกร และ อาศัยอยู่ในพื้นที่อำเภอแสวงหา จังหวัดอ่างทอง จำนวน 369 คน ซึ่งผู้วิจัย ได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้การคำนวณของ ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane)

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเพื่อศึกษาอิทธิพลของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรในอำเภอแสวงหา จังหวัดอ่างทอง ในครั้งนี้เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแบบของ Best and Kahn (1993, p. 247) แบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Check list) เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เพื่อบรรยายคุณลักษณะของประชากรกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านการบริหารจัดการที่ดี ประกอบด้วย 4 ปัจจัย ได้แก่ 1. การวางแผน (5ข้อ) 2.การจัดคนเข้าทำงาน (5ข้อ) 3.การนำพาองค์กร (5ข้อ) 4.การควบคุมการปฏิบัติงานและการประเมินผล (5ข้อ) รวมเป็น 20 ข้อ

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม ประกอบด้วย 4 ปัจจัย ได้แก่ 1.การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (5ข้อ) 2.การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ (5ข้อ) 3.การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ (5ข้อ) 4.การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (5ข้อ) รวมเป็น 20 ข้อ

ส่วนที่ 4 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร อำเภอแสวงหา จังหวัดอ่างทอง ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ 1.การผลิต (5ข้อ) 2.ประสิทธิภาพ (5ข้อ) 3.ความพึงพอใจ (5ข้อ) รวมเป็น 15 ข้อ

การทดสอบคุณภาพเครื่องมือ

ในการศึกษาครั้งนี้ได้มีการทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อมั่น (Reliability) ดังนี้

1. ความเที่ยงตรง (Validity) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องให้ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน

2. ความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมาและปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทำการทดสอบ (Try-out) จำนวน 30 ชุดกับกลุ่มประชากรที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่องานวิจัยทางสังคมศาสตร์ในการหาความเชื่อมั่น โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ของ Cronbach ใช้เกณฑ์สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ที่ 0.7 (Nunnally, 1978 อ้างถึงใน สมศักดิ์ อินทะชัย, 2554, หน้า 35) เพื่อทดสอบค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังต่อไปนี้

1. ขอหนังสือจากมหาวิทยาลัยรามคำแหง เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลวิจัย
2. กำหนดรหัสหมายเลขแบบสอบถามเพื่อตรวจสอบการเก็บแบบสอบถาม
3. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองโดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มเป้าหมายทั้งหมด จำนวน 369

ชุด

4. ตรวจสอบความถูกต้องและความครบถ้วนสมบูรณ์ของแบบสอบถามก่อนที่จะนำมาประมวลผล หากมีฉบับใดไม่สมบูรณ์จะต้องคัดออกและทำการเก็บเพิ่ม ให้ครบตามจำนวน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ คือสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอในรูปแบบตาราง พร้อมการบรรยาย
2. การวิเคราะห์ระดับการบริหารจัดการที่ดี ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน และระดับประสิทธิผลในการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรในอำเภอแสวงหา จังหวัดอ่างทอง สถิติที่ใช้ คือสถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

สรุปผลการศึกษา

การศึกษา "อิทธิพลของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรในอำเภอแสวงหา จังหวัดอ่างทอง" มีผลการศึกษา ดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ การศึกษา และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 369 คน สรุปได้ว่า จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า เพศของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 50 - 69 ปี การศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษา และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ที่ 5000 - 10000 บาท

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ปัจจัยการบริหารจัดการในการปฏิบัติงานของส่วนราชการ ในพื้นที่อำเภอแสวงหา จังหวัดอ่างทอง การวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับด้านที่มี ค่าเฉลี่ยมากที่สุด ดังนี้ ด้านการนำพาองค์กร ด้านการจัดคนเข้าทำงาน ด้านการควบคุมปฏิบัติงาน และด้านการวางแผนการปฏิบัติงาน ตามลำดับ

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์ปัจจัยการมีส่วนร่วมของเกษตรกรในพื้นที่อำเภอแสวงหา จังหวัดอ่างทอง การวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับด้านที่มี ค่าเฉลี่ยมากที่สุด ดังนี้ ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล และด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน ตามลำดับ

ส่วนที่ 4 การวิเคราะห์ประสิทธิผลการเพิ่มผลผลิตการเกษตรในอำเภอแสวงหา จังหวัดอ่างทอง การวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับด้านที่มี ค่าเฉลี่ยมากที่สุด ดังนี้ ด้านความพึงพอใจ ด้านผลผลิต และด้านประสิทธิภาพ ตามลำดับ

ส่วนที่ 5 ผลการทดสอบสมมติฐาน จากการศึกษา "อิทธิพลของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรในอำเภอแสวงหา จังหวัดอ่างทอง" โดยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์โดยใช้สูตรของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation) ผลการวิเคราะห์สามารถสรุปได้ว่า ประสิทธิผลการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรในอำเภอแสวงหา จังหวัดอ่างทอง ที่สัมพันธ์กับปัจจัยด้าน

บริหารจัดการได้แก่ ด้านการวางแผนการปฏิบัติงาน ด้านการจัดคนเข้าทำงาน ด้านการนำพองค์การ และ
ด้านการควบคุมปฏิบัติงาน จึงยอมรับสมมติฐาน

ประสิทธิผลการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรในอำเภอแสวงหา จังหวัดอ่างทอง ที่สัมพันธ์กับปัจจัยด้าน
การมีส่วนร่วมจัดการได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน ด้านการมี
ส่วนร่วมในผลประโยชน์ และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล จึงยอมรับสมมติฐาน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ควรจัดอบรมให้ความรู้แก่เกษตรกรให้มากกว่านี้ เพื่อให้เกษตรกรมีองค์ความรู้ที่ทันสมัย และสามารถนำความรู้ที่มีไปประยุกต์ใช้ได้จริง
2. ควรเพิ่มนโยบายส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน เพื่อให้ประชาชนมีสิทธิในการแสดงความคิดเห็นและเสนอความต้องการ หรือปัญหาพื้นฐานด้านต่างๆ ซึ่งจะส่งผลให้ประชาชนได้รับการตอบสนองความต้องการและแก้ไขปัญหาได้ อย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

ควรมีการลงพื้นที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสำรวจข้อมูลโดยการสอบถามจากประชาชนที่
ประกอบอาชีพเกษตรกรอย่างแท้จริง เพื่อให้ได้มาซึ่งแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่ตรงจุด และเพื่อเป็นการ
ตอบสนองได้ตรงกับความต้องการของประชาชน

ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

ควรจัดให้มีโครงการเพื่อเพิ่มพูนความรู้ใหม่ ๆ ให้กับเกษตรกร รวมทั้งดำเนินการโครงการต่างๆ เพื่อ
ตอบสนองความต้องการของ ประชาชนได้อย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยด้านอื่นๆ ที่อาจจะมีผลต่อการเพิ่มประสิทธิผลในการเพิ่มผลผลิตอื่น ๆ อีก
เช่น ปัจจัยด้านสาธารณูปโภคพื้นฐาน และปัจจัยด้านความรู้ทางการศึกษา เป็นต้น เพื่อตรวจสอบหาความ
เป็นไปได้ในปัจจัยอื่น ที่อาจส่งผลกระทบต่อ
2. ควรมีการศึกษาพื้นที่อื่น ๆ ที่ประสพภัยเช่นกัน โดยอาศัยงานวิจัยนี้เป็นแม่แบบในการศึกษา เพื่อ
ความง่ายในการศึกษา และ ส่งผลให้ได้ผลการศึกษาที่มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.(2566).แผนปฏิบัติราชการประจำปี 2566

ของกรมส่งเสริมการเกษตร สืบค้นจาก <https://d29iw4c1csw3q.cloudfront.net/wp-content/uploads/2023/02/%E0%B9%81%E0%B8%9C%E0%B8%99%E0%B8>

% 9B % E0 % B8 % 8F % E0 % B8 % B4 % E0 % B8 % 9A % E0 % B8 % B1 % E0 % B8 % 95
% E0 % B8 % B4 % E0 % B8 % A3 % E0 % B8 % B2 % E0 % B8 % 8A % E0 % B8 % 81 % E0
% B8 % B2 % E0 % B8 % A3 % - % E0 % B8 % 9E . % E0 % B8 % A8 . - 2 5 6 6 -
% E0 % B8 % 82 % E0 % B8 % AD % E0 % B8 % 87 % E0 % B8 % 81 % E0 % B8 % AA % E0
% B8 % 81 . pdf

ขวัญใจ สุตรรก.(2556). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, ศึกษา
ศาสตรมหาบัณฑิต

จุฑามาศ สิ้นจันทรี.(2560). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสุขภาพของโรงพยาบาล
ส่งเสริมสุขภาพตำบลในจังหวัดนครราชสีมา: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา, รัฐ
ประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

ณัฐพนธ์ หอมอารมณ์.(2566). ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านองค์การกับประสิทธิผล องค์การของธนาคาร
เพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ฝ่ายกิจการสาขาภาค ตะวันตก: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์,
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

ณัฐศักดิ์ ศิริสมบุญเวช.(2563). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาละโว้อย่าง เขต 1: มหาวิทยาลัยบูรพา, การศึกษามหาบัณฑิต

ดิกคำ พะจันทอน.(2563). การมีส่วนร่วมของชุมชนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการพัฒนาชุมชนของแผนงาน
ลาว/030 เมืองบัวละพา แขวงคำม่วน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว: มหาวิทยาลัยราชภัฏ
สกลนคร, รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

ธนกร เสริมสมัคร.(2559). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการประกันคุณภาพการศึกษาของคณะวนศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

นัยน์พร ปิยะ.(2562). ผลกระทบของปัจจัยการบริหารจัดการความรู้เรื่องรายงานทางการเงินต่อประสิทธิผล
การจัดการความรู้ในสถาบันอุดมศึกษา : กรณีศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย: มหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, บัญชีมหาบัณฑิต

ปวีณา คุตชนม์.(2561). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการนำนโยบายการบริหารจัดการ พื้นที่
เกษตรกรรมของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ไปปฏิบัติใน จังหวัดสุพรรณบุรี:
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

- แพรทอง มูลเมืองแสน.(2564). ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุเทศบาลตำบลบ้านเป่า อำเภอกะชังบุรีรัมย์ จังหวัดชัยภูมิ:มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม,รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
- มณฑนา ยมมา.(2562). อิทธิพลของความรู้และการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อประสิทธิผล การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในเขตตำบลกกตูม อำเภอดงหลวง จังหวัดมุกดาหาร:มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร,
- มัญจกร บรรจงช่วย.(2557). รูปแบบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานกับประสิทธิผลการ ทำงานของตัวแทนประกันชีวิต ในทัพพสุธา เอ บริษัท เอไอเอ จำกัด (ประเทศ ไทย) :มหาวิทยาลัยรามคำแหง, บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต,รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
- วรวิศรา อรุณกิตติพร.(2563). ปัจจัยการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด:มหาวิทยาลัยบูรพา, การศึกษามหาบัณฑิต
- ราชิน ดันตราพันธ์.(2555). การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อแผนงานของเทศบาลนครเชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
- วารากรณ์ เนาเพชร.(2560). ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับประสิทธิผลสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1:มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, ศึกษา ศาสตรมหาบัณฑิต
- วารุณี ไชยสุริยะศักดิ์.(2557). ปัจจัยการมีส่วนร่วมที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลโครงการค่ายเยาวชนสมองแก้ว:มหาวิทยาลัยศิลปากร, บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
- वासนา วักดีเพชร.(2563). อิทธิพลของการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อประสิทธิผล การดำเนินงานตามภารกิจถ่ายโอนของเทศบาลตำบลนาใน อำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร:มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
- วิมาลย์ ลีทอง.(2563). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงาน ค ณ ะ ก ร ร ม ก า ร การศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดสกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร,ครุศาสตรมหาบัณฑิต
- วีระพงษ์ ปาลี.(2561). ประสิทธิผลของการดำเนินงานระบบเกษตรดีที่เหมาะสมในการผลิตกาแฟอาราบิก้าพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงตีนตก ตำบลห้วยแก้ว อำเภอ แม่ฮอน จังหวัดเชียงใหม่:มหาวิทยาลัย เชียงใหม่,วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต
- วัลภา ดาซดา.(2557). ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนหอม อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร:มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร,รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

- ศรีรัตดา อุทยานรัตน์.(2555). รายงานผลการวิจัย เรื่อง การสื่อสารและการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ : กรณีศึกษาถ้ำค้างคาว วัดเขาพราน ต.เตาปูน จ.ราชบุรี:มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
- ศรัณยู สนิทไชย.(2563). ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันยาเสพติดในเขตเทศบาลตำบลมวกเหล็ก อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี:มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ฯ, รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
- สุจิตรา สิงห์หันต์.(2564). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์และการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผล ต่อประสิทธิผล การบริการภาครัฐของส่วนราชการ ในเขตอำเภอต่างอย จังหวัด สกลนคร:มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
- สำรวม คงสืบชาติ.(2560). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน:มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, ปรัชญาดุสิตบัณฑิต
- อภิรดี คำไล่.(2563). รายงานวิจัยกลยุทธ์การจัดการโดยตัวแบบ 7s Mckinsey ที่ส่งผลต่อความสำเร็จของธุรกิจแฟรนไชส์ในประเทศไทย:มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
- อโณทัย ต่านขุนทด.(2562). ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารภายในองค์กรกับประสิทธิผลการทำงานของพนักงาน บริษัท ชิเกรุ (ประเทศไทย) จำกัด:มหาวิทยาลัยธนบุรี
- อโนมา นามพิมูล.(2560). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของบุคลากรสายสนับสนุนและช่วยวิชาการ คณะวนศาสตร์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์:มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์,ศิลปศาสตร์มหาบัณฑิต
- อังคณา ช่อประพันธ์.(2565). ประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำโดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน : กรณีศึกษาโครงการทำนบดินบ้านทับสมิงคลาพร้อมระบบส่ง น้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลคลองพา อำเภอท่าชนะ:มหาวิทยาลัยบูรพา,บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต